

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๔๑

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอให้วินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖

นางอุบล บุญญชัย ได้ร้องลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ว่า ผู้ร้องถูกพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีฟ้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรี ในข้อหาร่วมกันใช้ จ้าง วน ให้ร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยได้ตราย ไว้ก่อนตามคดีหมายเลขคดีที่ ๘๕๘/๒๕๔๐ ผู้ร้องเคยถูกอัยการสูงสุดมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีเรื่องนี้ระหว่างพิจารณาคดี ทนายจำเลยได้ขอให้ศาลออกหมายเรียกเอกสารสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดีผู้ร้องในข้อหามาก่อน ทนายแสงชัย สุนทรัพจน์ ติดตาม ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้วกับในส่วนที่รื้อฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้ แต่โจทก์แจ้งเหตุขัดข้อง ทนายจำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลให้มีบังคับโจทก์ส่งเอกสาร หากศาลมีเห็นด้วยกับโจทก์ ก็ขอศาลมีสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตีความเพราะขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ซึ่งศาลมีคำสั่งว่าโจทก์มีสิทธิไม่ส่งเอกสาร โดยเห็นว่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ได้ และศาลมีมติสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตีความด้วย ผู้ร้องเห็นว่าโจทก์ต้องส่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลและศาลมต้องสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาดังนี้วินิจฉัยในเบื้องต้นว่าผู้ร้องมีสิทธิเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวและสมควรรับเรื่องของผู้ร้องไว้พิจารณาหรือไม่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลมีเห็นเองหรือคู่ความโดยแต่งตั้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัตินามาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

บทบัญญัตินี้เป็นอันใช้บังคับมีได้” และข้อเท็จจริงได้ความว่าเอกสารที่ศาลจังหวัดนนทบุรีมีหมายเรียกจากโจทก์ตามสำเนาหมายเรียกเอกสารลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ รายการที่ ๕ คือ “สำนวนสรุปพยานหลักฐานพร้อมด้วยความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งฟ้องคดี นางอุบลนุญญาโลหะ ในข้อหา谋การฆ่า นายแสงชัย สุนทรัตน์ ตาย ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้วกับในส่วนที่รอฟื้นสั่งฟ้องใหม่เป็นคดีนี้” ซึ่งโจทก์เห็นว่าเป็นการเรียกสำนวนการสอบสวนและสำนวนของพนักงานอัยการทั้งหมดจากโจทก์ ซึ่งโจทก์มีสิทธิ์สั่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลเมื่อมีการสืบพยานโจทก์แล้วเสร็จ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เห็นว่า ผู้ร้องได้ขอให้ศาลจังหวัดนนทบุรีออกหมายเรียกเอกสารสำนวนจากพนักงานอัยการคนหนึ่งจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การที่ผู้ร้องต้องการให้โจทก์สั่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลจึงไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของมาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติคุ้มครองสิทธิของผู้ร้องไว้ ส่วนที่ผู้ร้องขอให้ศาลจังหวัดนนทบุรีสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแต่ศาลจังหวัดนนทบุรีมีคำสั่งยกคำร้องนี้ เห็นว่า แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติกำหนดให้ศาลต้องสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ศาลก็มีอำนาจที่จะใช้คุณพินิจพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้หรือไม่ด้วย กรณีศาลจังหวัดนนทบุรีเห็นว่าการที่โจทก์ไม่ยอมสั่งเอกสารสำนวนการสอบสวนและสำนวนของพนักงานอัยการทั้งหมด ดังกล่าวต่อศาล มิใช่เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่จำเลยและบังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งศาลต้องสั่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลมีความเห็นว่ากรณีไม่เข้ามาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่อาจที่จะไปก้าวถ่วงการใช้อำนาจของศาลจังหวัดนนทบุรีได้

เมื่อพิเคราะห์ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง แล้ว จะเห็นได้ว่า มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ศาลดำเนินเป็นผู้ส่งความเห็นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ จะได้พิจารณาวินิจฉัย มิได้ให้สิทธิผู้ร้องหรือคู่กรณีเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้เอง เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะสมควรรับเรื่องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงไม่สมควรรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

นายมงคล สารภูน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ